

ಸುಂದರ ಕೈತೋಟಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಿಸುತ್ತಾ

ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಕೈತೋಟವಿರಬೇಕು, ತಾವೇ ಬೆಳೆದ ಸೊಪ್ಪು ತರಕಾರಿ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬುದು ಹಲವರ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರತೆ, ಆ ಕನಸನ್ನು ದೂರವುಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು...

■ ಸೀಮಾ ಹೆಗಡೆ

ಕೈ ಗೆಟುಕುವ ತೋಟವೋ ಕೈಯಷ್ಟುಗಲ ತೋಟವೋ, 'ಕೈತೋಟ' ಎಂಬುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗರು-ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಆಸೆ-ಕನಸು. ಇದೇ ಆಸಕ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಕೈತೋಟ ಇಂದು ತಾರಸಿವರೆಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಲೆ, ಇದೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನ; ಇದೊಂದು ಹವ್ಯಾಸ, ಇದೊಂದು ಹುಚ್ಚು. ನಾವೇ ಬೆಳೆದ ತಾಜಾ ತಾಜಾ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರುವುದೆಂದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ!

ಆದರೆ, ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ತರಕಾರಿ, ಹೂವು, ಕೆಲ ಔಷಧಿಯ ಸಸ್ಯಗಳು, ಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಹಣ್ಣು, ಹೀಗೆ ತರಹೇವಾರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಕೈತೋಟದ ನಿರ್ವಹಣೆಯೇನೂ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಶ್ರಮ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಸಮಯ ಬೇಡುವ ಫುಲ್ ಟೈಮ್ ಜಾಬೇ ಸೈ. ಆದರೂ ಇದರ ಗಮ್ಮತ್ತೇ ಬೇರೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕೈತೋಟವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವವರು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೈತೋಟದ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿ...

1 ಬೀಜಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು?

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಕಾದು ಕಾದು ಬೇಸರಗೊಂಡ ಅನುಭವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದ್ದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯದೇ ಇರುವುದು, ಮಣ್ಣಲ್ಲಿಯೇ ಕರಗಿ ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವುದು, ಇರುವೆಗಳು ತಿಂದು ಹೋಗುವುದು... ಹೀಗೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಬೀಜದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೈತೋಟ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು?

ಬೀಜಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟ ಬೀಜಗಳು, ನೀವೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬೀಜಗಳಾದರೆ ಮೊಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದರ ಬದಲು ಎರಡು ಬೀಜ ಬಳಸಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ, ತಂಪು -ಒಣ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ (ಫ್ರಿಜ್ ಆದರೂ ಸರಿ) ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ. ಯಾವುದೇ ಬೀಜವಾಗಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕಾಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಳಪೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ತಿಂಗಳು ಮೀರದ ತಾಜಾ ಬೀಜವನ್ನೇ ಬಳಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆತು.

ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ಮುನ್ನ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೂದಿ, ಅರಿಶಿನ ಅಥವಾ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕ-ಕೀಟನಾಶಕದಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ. ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಂಬಲರ್ಹ ಮೂಲದಿಂದ (ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಬೀಜೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ) ಖರೀದಿಸಿ.

